

L'ENTREVISTA DIUMENGE

Marta Ricart Masip

Artista i estudiosa del món de l'art. Crea les seves obres en una casa de pagès enmig de camps i boscos a Llobera, sota les premisses en què creu i allunyada de l'art mercantilista. Però no només crea obres sinó que és una estudiosa dels processos creatius, sobretot de Joan Miró

«Per fer art lliure no puc passar pel sedàs de segons què»

Abel Gallardo Soto
LLOVERA

■ La casa on viu, enmig del bosc i camps a Llovera, és l'epicentre de les seves creacions. Marta Ricart (Ardèvol de Pinós, 1973) va viure molts anys a Barcelona, però sempre havia anhelat l'entorn natural del Solsonès i se n'hi va anar amb la parella a desenvolupar el seu projecte de vida. És llicenciada en Belles Arts i es va doctorar a la Universitat de Barcelona, però ha defugit de museus i del mercantilisme de l'art per deixar anar la creativitat en altres espais. Ha estat professora a la Facultat de Belles Arts de la UB, la UManresa, la UAB i en un centre de secundària a Balaguer, i a més ha estudiat durant anys el procés creatiu de Joan Miró.

En què ha estat treballant darrerament?

Estic en dues mogudes molt bèsties. Una és la proposta creativa a l'antic monestir [actualment en runes] de la Morera de Montsant, a la comarca del Priorat, i l'altra és amb la Fundació Miró de Barcelona, Palma i Mont-roig, projecte en el qual estic immersa des del 2016 tot fent recerca.

En el cantó alternatiu de l'art.

Sempre m'he sentit incòmoda amb el sistema de l'art de comissaris i aquest muntatge tan jeràrquic. Així que vaig tirar cap a l'educació, però era una parcel·la a part i un àmbit en el qual no podia capgirar res, així que llavors em vaig moure cap a la creació comunitària, i és quan vam muntar Artbarri i Teleduca, des d'on desenvolupàvem projectes que es feien a barris de Barcelona, en treballs comunitaris. Llavors feia de docent.

Actualment no és professora?

Ho vaig deixar el 2017. Em van passar dues coses molt curioses, la primera va ser a la Tate Modern de Londres, on feien una exposició sobre art modern. En aquell moment jo estava capficada en l'art social i no m'interessava aquest tipus de propostes, però per coses de la vida vaig veure un quadre de Vassili Kandinsky amb el qual, sense saber per què, vaig connectar. Per a mi tenia so. No era una cosa visual sinó que hi vaig veure un llenguatge, i allò em va deixar *flipant*. Vaig entendre que hi havia alguna cosa que no m'havien ensenyat a la carrera i que no havia après mai.

Quina va ser l'altra anècdota curiosa?

Em van trucar de la Fundació Miró de Mallor-

ELS 4 CANTONS

► Tothom té el que es mereix?

No.

► Millor qualitat i pitjor defecte.

Qualitat, la tossuderia. Defecte, soc impulsiva.

► Quina part del seu cos li agrada menys?

Els peus.

► Quant és un bon sou?

No calen grans quantitats.

► Quin llibre li hauria agradat escriure?

Fulles d'herba, de Walt Whitman.

► Una obra d'art.

La columna infinita, de Constantin Brancusi.

► Què s'hauria d'inventar?

La capacitat de conviure tranquils.

► Déu existeix?

Tenim la paraula massa explotada. Diria que hi ha una força.

► Quin personatge històric o de ficció convidaria a sopar?

A la pintora Hilma af Klint.

► Un mite eròtic?

No en conec.

► Acabi la frase. La vida és...

Un rept.

► La gent de natural és bona, dolenta o regular?

Bona.

► Tres ingredients d'un paradís.

La tranquil·litat, la llibertat i l'abundància en un sentit espiritual.

► Un lema per a la seva vida.

Fàcil.

ca perquè volien fer un curs per a professors i em necessitaven arran de les dinàmiques que portava a terme en els darrers anys. Hi vaig estar una setmana i de regal em van obrir els tallers de Miró, i hi vaig tenir el segon flaix. El taller era tal com l'havia deixat l'artista, i vaig veure que el procés de treball és clau. Així que vaig presentar a la fundació una proposta de recerca. Des del 2016 fins ara he estat intentant entendre aquest llenguatge. I és que durant la modernitat hi ha una sèrie d'artistes que treballaven amb un llenguatge que desconecem actualment, i és una recerca que ha requerit temps. I aviat ho donarem a conèixer.

A quina conclusió ha arribat després de tant investigar?

Ens hem inventat la idea que hem de crear novetats. I així hem perdut la idea dels llegats i del llenguatge artístic, i ho he situat a la Segona Guerra Mundial. El focus passa als Estats Units i alguns ho mantenen, però això es dilueix com a conseqüència de l'imperi de la imatge i d'aquest món d'absoluta immediatesa. I tot això ens porta a una lectura de la imatge plana. Estem en un context en què tot s'ho menja l'art conceptual i el discurs, i els qui sobreviuen són els comissaris i no els que estem al taller treballant. Tot ha anat tirant cap a aquest món visual i conceptual i hem perdut la matèria i les artesanies. Cal recuperar –ho perquè té molt de valor. Pot semblar una mica *pajarero*, però no ho és.

És a partir dels flaixos que va tornar al Solsonès, després de viure durant molts anys a Barcelona?

No, no hi té res a veure. Jo vaig néixer a Pinós, enmig d'un projecte comunitari. Els meus pares eren els típics *kumbaiàs* del catolicisme progressista que van pujar a Ardèvol de Pinós a fer una cooperativa de jerses de llana a la rectoria, però el projecte només va durar tres anys. Per una banda creaven els jerses i per l'altra feien *cristos* romànics artesanals. Vam anar a viure a Barcelona quan jo era petita i hi vaig fer una vida normal. Però el 1999 vaig tornar a pujar al Solsonès per un amic que hi tenia una masia, i hi visc de forma fixa des del 2004.

Per què decideix trencar amb Barcelona i anar a viure al bosc?

Sempre havia tingut la idea de tornar-hi perquè l'ambient del Solsonès m'ha marcat i és el que he buscat tota la vida. Créixer els anys 80 a Barcelona no era atractiu i havia pensat

molts cops en marxar. El meu company i jo érem monitors de la Unió Excursionista de Catalunya i sempre he estat molt en contacte amb la natura.

Quan comença a interessar-se per l'art?

El meu avi era un pintor que mai no es va poder desenvolupar per les circumstàncies de la vida. La família Ricart prové de Vic i ha estat en contacte amb l'art, i jo de petita volia ser ceramista i a la vegada escriptora. M'agradaven les senyores grans de pagès que sabien fer de tot i m'emocionaven perquè es feien el sabó i moltes més coses. Per a mi era un patrimoni important, i he après molt d'estar en contacte amb elles.

Altra vegada amb l'art d'arrel.

Em vaig enganxar a l'art, precisament, per la

ABEL GALLARDO

INSEPARABLES

ABEL GALLARDO

► **MACARULLA.** Ricart aconsegueix els colors de les pintures i els tints per a les seves obres artístiques de forma natural, a partir de les macarullas. Per aquest motiu en el taller de casa n'hi té un bon pilot.

necessitat de fer coses. Però estudiar Belles Arts els anys 90 va significar entrar en el mite de l'artista, els egos masculins horribles, i semblava que per ser artista havies de ser excèntric, i crec que no era la manera.

Des del principi ha estat en contra d'aquestes figures i de moltes de les institucions que envolten el món de l'art?

És una actitud rebel des del primer dia, i com d'empenyada. És una mirada infantil que no me l'he tret mai perquè no m'he acabat de creure res de tot això. Hi ha àmbits com el de l'educació que m'han semblat més sincers. A la facultat vaig veure aquestes estructures heretades dels artistes i les acadèmies...

També són un llegat, no?

Sí, però s'ha de saber destriar. Les coses profundes no canvien tant, però hem de saber on col·locar-nos.

Totes aquestes premisses de vincular art i territori, i la vida comunitària, com es plas-

«M'he sentit incòmoda amb el sistema d'art dels comissaris i les estructures jeràrquiques»

«Un dels projectes més bèsties que he fet a Solsona és un de fotografia digital per a gent gran»

«El valor de fer art a Llobera sobrepassa el benefici econòmic que podria tenir a Barcelona»

«El llegat del llenguatge artístic es perd amb l'imperi de la imatge i la immediatesa»

També ha estat involucrada amb projectes artístics a les mines de Cercs i de dones d'Andalusia al Solsonès.

Sí, però això són treballs a demanda, i en el cas de les dones d'Andalusia va consistir més en una recerca. Vam explorar històries de vida a través de la fotografia i va portar més a fer una reflexió. Però després d'aquests treballs d'imatge vaig necessitar tocar més la matèria.

Ser artista en una casa enmig del bosc a Llobera costa més que ser-ho a Barcelona?

Jo no puc viure del que faig, i va ser una decisió familiar. A Barcelona no hauria tingut la sort d'aprendre dels llocs, i aquí treballa, per exemple, amb el Pep Divins, pastor i poeta d'una casa propera. És una de les poques persones que conserven la memòria del lloc i escriu. El valor que té això sobrepassa el benefici econòmic que podria tenir a Barcelona. Va ser un gran repte i vaig dir a la família que em donés uns anys per aconseguir-ho, però ara de broma em diuen que potser passarà quan tingui 80 anys.

Però treballa en projectes.

Abans em donaven moltes beques de la Generalitat i me'n sortia. Ara em diuen que soc una artista consolidada, però ja em diràs! D'aquests projectes en els quals estic immersa ara em paguen el material.